Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

29 911 Bestrijding georganiseerde criminaliteit

Nr. 126

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VEILIGHEID EN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 15 juni 2016

De aanpak van ondermijnende criminaliteit in het Zuiden van Nederland – Noord-Brabant, Limburg en Zeeland – bestaat uit een omvangrijke samenwerking tussen verschillende partners, zoals Openbaar Ministerie (OM), politie, Belastingdienst en het openbaar bestuur. Deze intensieve, overheidsbrede aanpak is nodig vanwege de ernst van de aard en omvang van de ondermijnende criminaliteit aldaar.

De samenwerking van overheidspartners leidt tot een aaneenschakeling van interventies binnen het criminele milieu en ook tot een groeiende slagvaardigheid van het overheidsoptreden. Tegelijkertijd is de problematiek van dien aard dat nog een langdurige en intensieve inzet nodig zal zijn.
Om uw Kamer inzicht te geven in de ondermijnende problematiek in Zuid Nederland, de integrale overheidsaanpak en de resultaten daarvan bied ik u hierbij de voortgangsrapportages van zowel de Taskforce Brabant Zeeland als van de Intensivering Zuid Nederland aan[1].

Resultaten en effecten in 2015

Met de integrale aanpak van de partners – OM, politie, Belastingdienst, gemeenten en de Koninklijke Marechaussee – binnen de Taskforce Brabant Zeeland worden veelbelovende resultaten geboekt:
- 119 lopende en afgedane onderzoeken naar criminele samenwerkingsverbanden (csv's);
- diverse integrale interventies op de Top 10 laboranten en chefkoks en op de Top 10 OMG-leden alsmede meerdere onderzoeken naar facilitators;
- de aanpak van 1.277 hennepkwekerijen, 25 hennepstekkerijen en meer dan 70 growshops;
- 259 sluitingen op grond van artikel 13b Opiumwet;

[1] Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

kst-29911-126
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2016

- in 68% van de gemeenten zijn in 2014 en 2015 awareness-trainingen gevolgd en 86% van de gemeenten heeft een Damocles beleid;
- 5 massieve acties op vrijplaatsen;
- 1.250 maal toetsing van Bibob, 70 aanvragen bij het Landelijk Bureau Bibob;
- € 36,5 miljoen beslag, 275 fiscale aanslagen op windhappers en criminele ondernemers;
- 54 onderzoeken bestuurlijke incasso, waarvan in 12 ervan inmiddels € 20.000 bestuurlijk is afgepakt.
- Het Integraal Afpakteam Brabant Zeeland heeft in 2015 € 4,4 miljoen in beslag genomen en kent een incassoresultaat van € 161.873.

Ook de vijf ondermijningsteams van het politie-OM project Intensivering Zuid Nederland hebben vanaf de start in oktober 2014 daadkrachtig opgetreden. De resultaten van oktober 2014 tot en met januari 2016 zijn:

- 623 interventies;
- 483 aanhoudingen;
- 56 csv's aangepakt;
- 148.933 hennepplanten en 76.508 hennepstekken geruimd, 174 henneplocaties doorzocht;
- beslag: € 3 miljoen contant geld en € 1,7 waardebeslag;
- 199.772 liter chemicaliën (precursoren) en 344.396 xtc tabletten in beslag genomen;
- 46 opslaglocaties chemicaliën en 45 productieplaatsen synthetische drugs (labs) ontmanteld;
- 242 wapens en geweldsmiddelen in beslag genomen;
- 42 bestuurlijke sluitingen na een bestuurlijke rapportage;
- afdoening in eerste aanleg: 11 vonnissen (totaal 316 maanden gevangenisstraf), 1 geldboete van € 2.500, 2 ontnemingen € 48.725, 4 taakstraffen, 4 transacties met afstand beslag, 10 sepots;
- Afdoening in hoger beroep: 1 vonnis (12 maanden), 1 vrijspraak.

Effecten

De effecten van de aanpak van ondermijnende criminaliteit zijn lastig uit te drukken in «harde cijfers». Dit is inherent aan de problematiek: georganiseerde ondermijnende misdaad vindt in de regel in het «onzichtbare» plaats, over de precieze omvang ervan zijn geen betrouwbare cijfers beschikbaar. Er zijn wel verschillende signalen dat de aanpak effect sorteert. Soms zijn dat ook ongewenste en onaanvaardbare neveneffecten zoals bedreiging en intimidatie, maar ook die tonen aan dat de integrale aanpak effect heeft. In de rapportage van de Intensivering[2] kunt u onder andere lezen dat er signalen zijn dat prijzen voor hennepstekken zijn gestegen en hardware voor de productie van synthetische drugs lastiger te verkrijgen is.

Ook wordt de integrale aanpak meer merkbaar en zichtbaar, zoals blijkt uit diverse doelgerichte acties, groot en klein, waarover de media veelvuldig bericht. Een recent voorbeeld van een grote interventie is de operatie Trefpunt op 4 april dit jaar. In totaal 1.500 medewerkers van politie, FIOD, defensie en OM hielden 56 verdachten aan bij invallen op 124 locaties in Noord-Brabant, Rotterdam, Limburg, België en Tsjechië. Bij het onderzoek zijn grote drugscriminelen in beeld gekomen. Bij de operatie Trefpunt zijn verder 4.000 liter chemicaliën, 50 kilo harddrugs, 20 vuurwapens (waaronder automatische wapens), € 400.000 cash geld, 26 auto's, 2 boten en 2 Harley-Davidsons in beslag genomen en zijn 6 laboratoria voor de productie van xtc gesloten.

[2] Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

Toekomst

De intensieve aanpak in Zuid Nederland van de afgelopen jaren heeft echter ook steeds scherper zichtbaar gemaakt wat tientallen jaren onzichtbaar is gebleven: er is sprake van een complex probleem dat ernstiger is en dieper in de samenleving geworteld dan bij de aanvang van de geïntensiveerde aanpak werd vermoed. Het formele einde van de huidige Taskforce Brabant Zeeland en de Intensivering Zuid Nederland dit jaar vormt dan ook het begin van een meerjarig vervolg van een noodzakelijke intensieve integrale aanpak van de problematiek. Ik heb de ketenpartners in Zuid Nederland en de relevante landelijke diensten daarom gevraagd om een vervolgplan en een samenwerkingsovereenkomst voor na 2016 uit te werken. Daarbinnen vormt het afpakken van crimineel vermogen een aandachtspunt, dat verbetering behoeft. De eerste contouren van het vervolgplan en de overeenkomst verwacht ik voor het najaar te ontvangen en deze zal ik daarna met u delen, zoals ik uw Kamer reeds heb toegezegd.

De Minister van Veiligheid en Justitie,
G.A. van der Steur

BIJLAGEN[3]

- Jaarbericht Intensivering aanpak ondermijning in Zuid-Nederland, over de periode 1 oktober 2014 tot 1 oktober 2015, Nationale Politie en Openbaar Ministerie, Januari 2016
- Aanpak Zuid-Nederland in cijfers, Resultaten oktober 2014 t/m januari 2016
- Taskforce BZ in beweging, Jaaroverzicht 2015
- Voortgangsrapportage Taskforce BZ van 6.2011 tot 11.2015

[3] Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl